

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko M. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 stycznia 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany M. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 stycznia 2021 r., którym - na skutek jego apelacji - zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 lipca 2019 r., w ten sposób że oddalono powództwo ponad kwotę 103 336,99 zł. oraz co do odsetek od kwoty 16 663,01 zł za okres od dnia 13 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Sąd pierwszej instancji uwzględnił w całości powództwo o zapłatę, skierowane przez M. K. przeciwko pozwanemu, i zasądził od pozwanego kwotę 120 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dat i kwoty wskazanych wyroku.

Sąd Okręgowy uznał za bezsporne, że powód udzielił pozwanemu 1 lutego 2011 r. oprocentowanej pożyczki w kwocie 100 000 zł z terminem zwrotu do 31 marca 2011 r.. Spór dotyczył spłaty tej pożyczki. Pozwany w sprzeczności od nakazu zapłaty twierdził, iż pożyczkę spłacił „w całości i w terminie”. Sąd pierwszej instancji natomiast uznał, że pozwany nie udowodnił dokonania spłaty. Wskazywane przez niego wpłaty na rzecz innych podmiotów, z tytułu których korzyść miał odnieść powód, uznał za działania niestanowiące zwrotu pożyczki. Kwotę, której zapłaty domagał się powód, Sąd przyjął za prawidłowo obliczoną przy uwzględnieniu 20 000 zł odsetek kapitałowych wynikających z umowy.

Pozwany zaskarżył ten wyrok apelacją w całości. Sąd Apelacyjny w (...) uwzględnił jednak tylko zasadność zarzutu naruszenia art. 359 k.c., odnoszącego się do wysokości odsetek kapitałowych, przekraczającej odsetki maksymalne. Ustalił, że powodowi przysługują odsetki od pożyczonej kwoty za okres od 1 lutego 2011 r. do 31 marca 2011 r. jedynie w wysokości 3336,99 zł, co spowodowało zmianę zaskarżonego wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd drugiej instancji zaakceptował ocenę dowodów i dokonane na ich podstawie ustalenia faktyczne. Podkreślił przy tym, że pozwany nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów spłaty pożyczki.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 720 § 1 k.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części uwzględniającej powództwo i o przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji. Wniósł też o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także służący usunięciu z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie jest to więc ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących

stron. Realizacji założonego celu skargi służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które dotyczy „unormowania przepisu art. 353¹ k.c., traktującego o zasadzie swobodnego kształtowania stosunków cywilnoprawnych i o granicach tejże swobody, wyznaczonej właściwością (naturą) stosunku, ustawą oraz zasadami współżycia społecznego.” Konkretnie pozwany poszukuje potwierdzenia prezentowanego w toku sporu poglądu, że niesprzeczne z konstrukcją umowy pożyczki jest dokonanie jej zwrotu w drodze świadczeń przekazanych osobom trzecim, z których pożyczkodawca uzyskał pośrednio korzyści majątkowe.

Zagadnienie prawne, którego ujawnienie uzasadnia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powinno przybrać formę analogiczną do stosowanej przy formułowaniu takich zagadnień na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Wymaga określenia przepisów prawa, z którymi się wiąże i wskazania argumentów prowadzących do rozbieżnych wariantów ich interpretacji. Niezbędne jest też przeanalizowanie wypowiedzi doktrynalnych i kierunków orzecznich.

Tych wymagań pozwany nie dopełnił. W uzasadnieniu swego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący koncentruje się na możliwości dopuszczenia „takiego ułożenia stosunku prawnego, by wierzyciel mógł zostać zaspokojony wskutek spełnienia świadczenia do rąk osoby trzeciej.” Dopuszczalność spełnienia świadczenia do rąk innej osoby nie budzi wątpliwości (por. np. art. 393 k.c., art. 921¹k.c.), jednak na tle ustaleń faktycznych niniejszej sprawy nie wchodzi w rachubę, gdyż skarżący nie wykazał, by umowa stron przewidywała spełnienie świadczenia należnego powodowi do rąk innej osoby niż powód, ani też by po powstaniu zobowiązania strony uzgodniły, że w ten sposób nastąpi zaspokojenie powoda. Ustalenie treści umowy należy do okoliczności faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest bezwzględnie związany

(art. 398¹³ § 2 k.p.c.), jeżeli skarga kasacyjna nie podważa prawidłowości przeprowadzenia postępowania dowodowego, jak to ma miejsce w rozpatrywanym wypadku.

W rezultacie powołana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby wystąpiły inne przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.